

СТАНОВИЩЕ

от

проф. д-р Веселин Тодоров Беловеждов, дм –
Ръководител Катедра обща и клинична патология към
Медицински университет гр. Пловдив

на дисертационен труд на тема **„Съдебномедицински анализ при насилие над възрастни хора”**, представен от д-р **Кристина Атанасова Хаджиева** за публична защита пред научно жури за присъждане на научна и образователна степен **„ДОКТОР”** в област на висше образование 7. **„Здравеопазване и спорт”**, научно направление 7.1. **„Медицина”**, научна специалност **„Съдебна медицина и деонтология”**

Д-р Кристина Атанасова Хаджиева е родена на 02.05.1990 г. в гр. Пловдив. Завършва средното си образование през 2009 г, с отличие в Гимназия с хуманитарен профил – ГХП „Свети Свети Кирил и Методий“ гр. Пловдив. Завършва Медицински университет - гр. Пловдив през 2015 г. От средата на месец ноември 2016 г. е зачислена със заповед на ректора на Медицински университет - гр. Пловдив като асистент в Катедрата по съдебна медицина и деонтология на Медицински университет гр. Пловдив след спечелен от нея конкурс, като е асистент и до настоящия момент в едноименната катедра, с профил англоезично преподаване. През 2019 г. успешно полага държавен изпит за придобиване на специалност в системата на здравеопазването през декемврийската сесия и придобива специалност **„Съдебна медицина и деонтология”**. Член е на следните научни и професионални дружества: Българското дружество по съдебна медицина, Българския лекарски съюз, Съюза на учените в България.

Основата на научния му труд е темата за насилие над възрастни хора и неговите морфологични и клинични проявления, конкретно в рутинната съдебномедицинска експертна дейност.

Изследванията от последните години сочат, че насилието при хора над 65 годишна възраст, е световно разпространен медицински проблем, конкретно изразяващ се в невъзможността на тази възрастова група от хора да защитава психическото и физическото си здраве. Подобно на други медицински специалности, този глобален проблем не убягва и от полето на съдебномедицинското съсловие. Категорично може да се отбележи, че в

сравнение с чуждестранната научна литература, дискутирана сериозно в специализираните международни форуми, в България липсват достатъчно научни данни свързани с проблематиката на физическото насилие над възрастни хора. Информацията, която литературата ни предоставя, води до заключението, че все още има значителни затруднения в навременното диагностициране от страна на медицинските специалисти на жертвите, пострадали от насилие. Именно това е причината, поради която ежедневно трябва да се работи върху изготвянето на успешен алгоритъм за диагностициране на подобни проблеми, свързани с тази проблемите на тази възрастова група.

Имайки предвид казаното дотук, обхвата на дисертационния труд е сполучливо подбран с оглед на нуждата от детайлното описание на проблема свързан с физическото насилие. При създаването на дисертацията е използвана съвременна литература; тя се разпростира върху 81 страници, като е разделена в на 11 глави, съдържащи над таблици и диаграми, изобразяващи различни данни за физическо насилие над възрастните хора. Главите са : 1. Въведение II. Литературен обзор III. Цел и задачи IV. Материал и методи V. Резултати VI. Обобщение и обсъждане на резултатите VII. Приложение в съдебномедицинската практика VIII. Заключение IX. Приноси на дисертационния труд X. Публикации и научни съобщения във връзка с дисертационния труд XI. Библиография.

В раздел библиография фигурират публикации от голям брой автори български и чужди специалисти имащи проучвания по въпроса. Дисертацията е добре написана, като е използван литературен книжовен български език, който е достатъчно достъпен дори и за читатели, които не са експерти в областта. Прави впечатление, че дисертантът показва завидно познание на литературните източници, а самата дисертация е подкрепена с достатъчна информация и примери, структурирани и описани правилно и информативно.

Още в литературния обзор на дисертацията са застъпени основните прояви, както и механизмите на възникване на видовете травми, последици от упражненото физическо насилие над възрастни хора, а в края му е представена и препратка към смъртността при тази възрастова група.

Целта на дисертацията е да даде точна и ясна съдебномедицинска формулировка на проблема, да се направи детайлно ретроспективно проучване за честотата на проблема и съпоставянето му с данните от другите български и чужди автори, работили по тази проблематика, и да се дадат насоки за решаването на този проблем (посредством изготвянето на алгоритми за работа с цел навременното установяване на жертвите на насилие). Успешно са заложени основните целеви групи на ретроспективното проучване, а именно възрастни хора, жертви на физическо насилие, преминали през

съдебномедицинското звено, в което дисертантът работи по своето професионално направление през анализиранияте 5 години (2016-2020).

В глава „Материал и методи” е описано детайлно и в подходящ обем по каква методика ще бъдат изследвани и представени анализиранияте близо 442 случая на насилие над възрастни хора. Адекватно приложените от д-р Кристина Хаджиева методи са й позволили да направи отлична сравнителна оценка на морфологичните характеристики на уврежданията и социално битовите фактори с предоставените от чуждестранните и българските автори данни.

В глава „Резултати” изчерпателно са изложени в таблици и диаграми данните за видовете насилие над възрастни хора, които значително улесняват възприемането на представената информация. В тази глава става ясно, че д-р Хаджиева умело е използвала редица научни похвати, които дават възможността да се направят научни изводи свързани с проблема. Прави впечатление, че резултатите, предоставени в дисертацията на д-р Кристина Хаджиева са прилежно подредени по съответните показатели в статистическите карти.

Обсъждането на резултатите е извършено последователно и методично спрямо всеки един показател в статистическите карти и е съпоставено с изнесените данни от проучванията на други български и чуждестранни автори, работили по този проблем.

Заклучението на дисертацията е ясно, стегнато и изчерпателно формулирано, предоставящо ни отговори на зададени въпроси и цели. В раздел „Библиография” няма допуснати съществени грешки в изписването на имената на използваната литература или авторите ѝ.

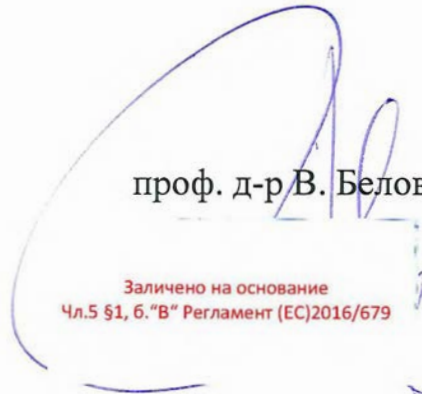
ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Рецензираният дисертационен труд, озаглавен „Съдебномедицински анализ при насилие над възрастни хора”, с автор д-р Кристина Атанасова Хаджиева, представлява комплексно и изчерпателно изследване на морфологичните и социално-битовите проявления на физическото насилие над възрастни хора в сферата на съдебната медицина. Дисертацията е един систематичен и обстоен анализ, съпътстван от данни на други световни и български автори, работещи по проблема.

Рецензираният труд е фактологично издържан и дава своя значителен принос за изясняването на проблема с видовете насилие над определена възрастова група. Замисълът на дисертацията е прецизно избран, а получените резултати са успешно изложени, дискутирани и обобщени в рамките на същата. Дисертационният труд има и съществен принос с насочено приложен характер в лицето на представените варианти на алгоритми за работа с възрастни хора, съмнителни за упражнено физическо насилие.

Всичко представено по-горе, ми дава основанието да дам **ПОЛОЖИТЕЛНА** оценка за дисертационния труд на д-р Хаджиева, да гласувам **ЗА** присъждането, а и да препоръчам на почитаемите членове на научното жури също да подкрепят присъждането на автора на образователна и научна степен „Доктор”.

22 03 2024 г.

проф. д-р В. Беловеждов, дм

Заличено на основание
Чл.5 §1, б. "В" Регламент (ЕС)2016/679